

Jõhvis

___ . augustil 2021 nr 000

Vaideotsus

Toomas Naela (Nael) vaides

Jõhvi Vallavolikogu 17.06.2021 otsusele nr 329 „Valitsuse liikme arvu ja struktuuri kinnitamine ning vallavalitsuse palgalise liikme ametisse nimetamine ja vabastamine valitsuse liikme kohustest“

I Asjaolud

- 1.1. Jõhvi Vallavolikogu (edaspidi Volikogu) võttis 17.06.2021 istungil vastu otsuse nr 329 (edaspidi nimetatud Otsus nr 329), mille punkt 4 alusel vabastati vaide esitaja valitsuse liikme kohustustest.
- 1.2. Vaide esitaja arvates ei olnud Jõhvi vallavolikogu pädev 17.06.2021 otsust nr 329 tegema, sest volikogu esimees A. Naumkin oli volikogu istungi lõpetanud. Vaide esitaja leiab, et kui isegi eeldada, et peale volikogu esimees A.Naumkini poolt Jõhvi Vallavolikogu istungi lõpetamist 17.06.2021 toimunud jätkuistungil Maris Toomeli valimine vallavanemaks oli seadusega kooskõlas, siis sellele järgnenud valitsusega seonduvaid toiminguid ja otsustusi ei saa pidada seadusega kooskõlas olevateks.
- 1.3. Vaide esitaja motiveerib oma väiteid oma vaide punktis 2.5. ennekõike asjaoluga, et tema arvates ei olnud Maris Toomel 17.06.2021 veel vallavanem ja seetõttu ei saanud teha ettepanekut vallavalitsuse kinnitamiseks, viidates seejuures KOKS § 50 lg 1 punktile 5, millest tulenevalt kuulub vallavanema ainupädevusse esitada volikogule kinnitamiseks valla- või linnavalitsuse koosseisu. Vaide esitaja juhib tähelepanu asjaolule, et 17.06.2021 oli Jõhvi vallavanemaks Jüri Konrad, kes oli samal päeval esitanud vallasekretärile tagasiastumise avalduse alates 18.06.2021. M.Toomeli võimalikud volitused vallavanemana algasid vaide esitaja arvates seejuures alles 18.06.2021. Seega ei saanud M.Toomel vallavanemana mitte kuidagi teha 17.06.2021 volikogule ettepanekuid valitsuse liikmete arvu ja struktuuri osas ega esitada volikogule kinnitamiseks valitsuse liikmete kandidaate. 17.06.2021 oli M.Toomel vaide esitaja hinnangul tegelikult jätkuvalt vaid ja ainult volikogu liige, kellel seadus- ja määrusandlusest tulenevalt puudus pädevus teha ettepanekuid, esildisi jms toiminguid valitsuse ametisse kinnitamise seonduvalt. Vaide punktis 2.7. möönab vaide esitaja, et iseenesest on täiesti tavapärane, et volikogu valib oma istungil vallavanema ja kinnitab samas vallavanema ettepanekul ka valitsuse struktuuri jms ning vabastab valitsuse liikmed nende valitsuse liikme kohustustest. Erinevus on selles, et sellistel juhtudel saabki vallavanemaks valitud isik oma volitused valitsuse moodustamiseks sisuliselt koheselt valimise hetkest (päevast), mitte millalgi tulevikus, nagu M.Toomeliga juhtus. M.Toomel ei olnud 17.06.2021 veel vallavanem ja tal puudus KOKS §-st 21 ja Jõhvi valla põhimääruse asjaomastest sätetest tulenev pädevus valitsuse liikmete arvu ja struktuuri suhtes ettepanekute ja esildise tegemiseks uue valitsuse moodustamiseks ja eelmise valitsuse liikmete ametist vabastamiseks.
- 1.4. Vaide esitaja leiab, et otsus nr 329 rikub vaide esitaja õigust olla vallavalitsuse liige koos kõige sellega kaasnevaga, eriti kuna see rikub vaide esitaja õigust olla valitsuse liige ja saada selle eest ettenähtud töötasu.
- 1.5. Vaide esitaja taotleb Jõhvi Vallavolikogu 17.06.2021 otsuse nr 329 „Valitsuse liikme arvu ja struktuuri kinnitamine ning vallavalitsuse palgalise liikme ametisse nimetamine ja vabastamine

valitsuse liikme kohustest“, kehtetuks tunnistamist ja otsuse nr 329 täitmise peatamist vaide menetlemise ajaks .

II Jõhvi vallavolikogu seisukoht.

2.1. Jõhvi vallavolikogu on seisukohal, et kõik 17.06.2021 istungil vastuvõetud otsused on seaduslikud, seda sõltumata asjaolust, et volikogu esimees A. Naumkin üritas volikogu istungit omavoliliselt lõpetada ja lahkus enne volikogu istungi kokkukutsumisel nõuetekohaselt teatavaks tehtud päevakorra ammendumist.

2.2. Jõhvi valla põhimääruse § 12 sätestab volikogu esimehe pädevuse, mille hulka ei kuulu õigus ainuisikuliselt otsustada päevakorra menetlemise ja otsuste vastuvõtmise üle. Valla põhimääruse § 12 lg 1 p 1 kohaselt koostab ja esitab volikogu esimees volikogu istungile istungi päevakorra projekti, edasiselt on päevakorda puudutavate küsimuste üle otsustamine volikogu pädevuses, seega puudus volikogu esimehel A. Naumkinil õigus ainuisikuliselt volikogu istungi käigus päevakorra muutmise osas otsuseid vastu võtta.

2.3. KOKS § 45 lõike 5 kohaselt tehakse volikogu otsustused poolthäälte enamusega, volikogu esimehel on samamoodi üks hääle nagu teistel volikogu liikmetel ja tal ei ole mingeid erioigusi ega volitusi kõikide volikogu liikmete eest otsustada, milliseid istungi kokkukutsumisel teatavaks tehtud päevakorrapunkte menetletakse ja milliseid mitte. Kui volikogu esimees lahkus istungilt enne päevakorra ammendumist, istung sellega ei lõpe vaid jätkub, kui volikogu liikmed nii otsustavad. Istungi jätkamise otsustamine on vaieldamatult volikogu pädevuses. KOKS § 44 lõike 1 kohaselt juhatab esimehe või tema asendaja puudumisel istungit kohalolevatest volikogu liikmetest vanim liige, vastavalt sama paragrahvi lõikele 5 arutab volikogu istungi kutses märgitud ja volikogu poolt nõutavas korras ettevalmistatud küsimusi. Vaidlust ei ole selles et istungi kokkukutsumisel 11.06.2021 oli volikogu liikmetele edastatud päevakord, mis alates p 21 sisaldas uue vallavanema valimise ja vallavalitsuse kinnitamisega seotud päevakorrapunkte. Vaidlust ei ole ka selles, et otsuste vastuvõtmiseks vajalik kvoorum oli olemas, sh vallavanema valimiseks vajalik koosseisu häälteenamus. Seega oli Jõhvi vallavolikogu pädevuses 17.06.2021 valida uus vallavanem ja kinnitada ametisse vallavalitsus.

2.4. Jõhvi Vallavolikogu 17.06.2021 otsusega nr 328 „Jõhvi vallavanema valimine“ valiti Maris Toomel vallavanemaks alates 18. juunist 2021. Otsuse poolt hääletas KOKS § 45 lõikes 5 nõutud koosseisu häälteenamus. KOKS § 28 lg 2 sätestab, et vallavanemal on valituks osutumise päevast volitus moodustada valitsus. KOKS § 28 lg 2 alusel sätestatakse valitsuse moodustamise üksikasjalik kord valla põhimääruses. Jõhvi valla põhimääruse § 30 lg 1 alusel esitab vallavanem hiljemalt ühe kuu jooksul tema vallavanemaks valimisest arvates volikogule kinnitamiseks ettepaneku valitsuse liikmete arvu ja valitsuse struktuuri kohta. Jõhvi valla põhimääruse § 30 lg 3 alusel esitab vallavanem pärast valitsuse liikmete arvu ja valitsuse struktuuri kinnitamist volikogu poolt hiljemalt ühe kuu jooksul volikogule kinnitamiseks valitsuse liikmete kandidaadid ning ametisse nimetamiseks palgaliste valitsuse liikmete kandidaadid.

Nagu vaide esitaja ka ise vaide punktis 2.7. kinnitab, on täiesti tavapärane, et volikogu valib istungil vallavanema, kinnitab samal istungil valitsuse liikmete arvu ja valitsuse struktuuri ning kinnitab ka valitsuse liikmed ja nimetab ametisse palgalised valitsuse liikmed.

2.5. Jõhvi valla põhimääruse § 51 lõike 4 kohaselt jõustuvad volikogu otsused ja valitsuse korraldused teatavastegemisest, kui neis ei sätestata hilisemat tähtpäeva. Volikogu saab otsustada, ja see otsus jõustub teatavastegemisest, et valitsuse volitused algavad volikogu määratud ajal, mis on hilisem kui istungi toimumise ja otsuse vastuvõtmise ning jõustumise päev. Volikogu otsustas, et uus vallavalitsus saab oma volitused alates 18.06.2021, mil ametist vabastatud ja tagasiastunud valitsuse liikmete volitused olid lõppenud ja tegi otsuse teatavaks volikogu istungil 17.06.2021. Seega osutus vallavanem Maris Toomel valituks 17.06.2021 ja sellest kuupäevast **oli tal volitus moodustada valitsus**. Valitsuse moodustamise volitus ei tähenda, et valituks osutunud isik saab

koheselt hakata vallavanema ülesandeid täitma. Tulenevalt KOKS § 49 lõikest 4 kuuluvad valitsuse koosseisu **vallavanem või linnapea**, valitsuse liikmed. KOKS § 28 lõige 3 sätestab, et seaduses ja valla või linna põhimääruses ettenähtud volitused saab **vallavanem või linnapea valitsuse ametisse kinnitamise päevast**. Volikogu otsustas 17.06.2021, et uus vallavalitsus saab oma volitused 18.06.2021. Olukord, kus uus vallavanem on küll valitud, kuid vana vallavalitsus eesotsas vallavanemaga jätkab valla juhtimist kuni uue vallavalitsuse kinnitamiseni, ei ole ebaharilik ja võib kesta seaduse järgi kuni kaks kuud. Tulenevalt eeltoodust on vägagi võimalik, et omavalitsusel on korraga kaks vallavanemat, kellest ühel on volitus moodustada valitsus ja teisel volitus juhtida valda kuni uue valitsuse kinnitamiseni.

Tulenevalt eeltoodust ei ole vaide esitaja väited, mille kohaselt ei saanud valitud vallavanem volituste puudumisel asuda valitsust moodustama põhjusel, et eelmise vallavanema volitus lõpeb tema tagasiastumisega alles järgmisel päeval, põhjendatud ja seadusega kooskõlas.

2.6. Vallavanema valimine ja valitsuse ametisse kinnitamine on poliitiline otsus, mida volikogu ei pea põhjendama nagu ka valitsuse liikmete ametist vabastamist. Vaide esitajal puudub subjektiivne õigus nõuda oma jätkamist vallavalitsuse liikmena ka juhul, kui ta on kaotanud volikogu usalduse. Jõhvi Vallavolikogu 17.06.2021 otsusega nr 329 „Valitsuse liikme arvu ja struktuuri kinnitamine ning vallavalitsuse palgalise liikme ametisse nimetamine ja vabastamine valitsuse liikme kohustest“ vabastati alates 18. juunist 2021 valitsuse liikme kohustest abivallavanemad Toomas Nael ja Evelyn Danilov ning nimetati abivallavanemateks Max Kaur ja Jüri Konrad ja valitsuse liikmeks Arvo Aller.

2.7. HMS § 54 sätestab, et haldusakt on õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutlusvigadeta ning vastab vorminõuetele.

HMS § 56 lg 1 alusel peab kirjalik haldusakt olema põhjendatud. Haldusakti põhjenduses tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus.

Vaidlustatud haldusakt vastab täielikult ka HMS §des 55 ja 57 kehtestatud vorminõuetele.

HMS § 83 lõikest 1 tulenevalt kontrollitakse vaiet läbi vaadates haldusakti andmise õiguspärasust ja otstarbekust. Jõhvi vallavolikogu on seisukohal, et vaides esitatud väited ei anna alust vaide rahuldamiseks.

Tulenevalt eeltoodust Jõhvi Vallavolikogu

o t s u s t a b :

1. Jätta Toomas Naela (Nael) vaie Jõhvi Vallavolikogu 17.06.2021 otsusele nr 329 „Valitsuse liikme arvu ja struktuuri kinnitamine ning vallavalitsuse palgalise liikme ametisse nimetamine ja vabastamine valitsuse liikme kohustest“ täies ulatuses rahuldamata.

2. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

3. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Jõhvi Vallavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud alustel ja korras või esitada kaebus Tartu Halduskohtu Jõhvi kohtumajale halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud alustel ja korras 30 päeva jooksul alates käesoleva otsuse teadasaamisest või päevast millal asjast huvitatud isik pidi käesolevast otsusest teada saama.

Niina Neglason
Volikogu esimees

